EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 3.3.2023
COM(2023) 107 final

2023/0054 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksella perustetussa yhteistyöneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kehitysyhteistyötä käsittelevän alakomitean perustamista koskevan päätöksen suunniteltuun hyväksymiseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksella[1], jäljempänä ’sopimus’, perustetussa yhteistyöneuvostossa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta silloin, kun tämän elimen on määrä hyväksyä päätös kehitysyhteistyötä käsittelevän alakomitean perustamisesta.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimus

Sopimuksen tavoitteena on lujittaa sopimuspuolten suhteita ja edistää niiden yhteistyötä kaikilla yhteistä etua koskevilla aloilla. Ne myös sitoutuvat käymään kattavaa vuoropuhelua. Sopimus allekirjoitettiin 11. toukokuuta 2012, ja se tuli voimaan 1. elokuuta 2018.

2.2. Yhteistyöneuvosto

Sopimuksen 111 artiklan 1 kohdassa perustetaan yhteistyöneuvosto, joka muodostuu sopimuspuolten edustajista ja valvoo sopimuksen täytäntöönpanoa. Yhteistyöneuvosto tarkastelee kaikkia sopimukseen liittyviä tärkeitä kysymyksiä sekä kaikkia muita kahdenvälisiä tai kansainvälisiä sopimuspuolten yhteisen edun mukaisia kysymyksiä sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Yhteistyöneuvosto voi myös antaa aiheellisia suosituksia sopimuspuolten yhteisellä sopimuksella.

Sopimuksen 112 artiklan 2 kohdan mukaan yhteistyöneuvosto voi päättää perustaa erikoistuneita alakomiteoita tai muita elimiä, jotka voivat avustaa sitä sen tehtävien hoidossa. Yhteistyöneuvosto määrittelee tällaisten alakomiteoiden tai muiden elinten kokoonpanon, tehtävät ja työskentelytavat. Sekä EU että Irak ovat ilmaisseet kiinnostuksensa perustaa erityinen kehitysyhteistyötä käsittelevä alakomitea.

2.3. Suunniteltu yhteistyöneuvoston säädös

Yhteistyöneuvoston on määrä hyväksyä kolmannessa istunnossaan tai, jos se on tarkoituksenmukaista, työjärjestyksensä[2] liitteessä I olevan 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti ennen kyseistä istuntoa tai sen jälkeen kirjallisella menettelyllä päätös erityisen kehitysyhteistyötä käsittelevän alakomitean perustamisesta, mukaan lukien sen toimeksiannon hyväksyminen, jäljempänä ’suunniteltu säädös’, sopimuksen 112 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on perustaa erityinen kehitysyhteistyötä käsittelevä alakomitea avustamaan yhteistyöneuvostoa sen tehtävien hoidossa.

Yhteistyöneuvosto antaa työjärjestyksensä liitteessä I olevan 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti päätöksensä ja suosituksensa sopimuspuolten yhteisellä sopimuksella asioissa, jotka on mainittu itse sopimuksessa. Yhteistyöneuvosto voi molempien sopimuspuolten niin sopiessa antaa päätöksiä ja suosituksia kirjallista menettelyä noudattaen.

---

[1] Neuvoston päätös (EU) 2018/1107, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2018, Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä (EUVL L 203, 10.8.2018, s. 1).

[2] EU–Irak-yhteistyöneuvoston päätös N:o 1/2013, annettu 8 päivänä lokakuuta 2013, oman työjärjestyksensä ja yhteistyökomitean työjärjestyksen hyväksymisestä (EUVL L 352, 24.12.2013, p. 68).

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tämä ehdotus koskee neuvoston päätöstä sopimuksella perustetussa yhteistyöneuvostossa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta kehitysyhteistyötä käsittelevän alakomitean perustamiseen ja sen toimeksiannon hyväksymiseen. Sekä EU että Irak ovat ilmaisseet kiinnostuksensa perustaa erityinen kehitysyhteistyötä käsittelevä alakomitea.

Ehdotettu unionin kanta perustuu tämän neuvoston päätösehdotuksen liitteessä esitettyyn yhteistyöneuvoston säädösluonnokseen.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 218 artiklan 9 kohdassa määrätään, että neuvosto tekee komission ehdotuksesta päätöksen ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”[3].

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Yhteistyöneuvosto on sopimuksella perustettu elin. Se on perustettu 11. toukokuuta 2012 allekirjoitetulla ja 1. elokuuta 2018 voimaan tulleella Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksella.

Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat sopimuksen osapuolia.

Säädös, joka yhteistyöneuvoston on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunnitellulla säädöksellä on oikeusvaikutuksia, sillä päätös, jonka yhteistyöneuvosto tekee sopimuksen 112 artiklan 2 kohdan nojalla ja työjärjestyksensä liitteessä I olevan 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti sopimuspuolten yhteisellä sopimuksella, mahdollistaa erityisen kehitysyhteistyötä käsittelevän alakomitean perustamisen.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla

[3] Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

Kun suunnitellulla säädöksellä on samanaikaisesti useita tavoitteita tai kun siihen sisältyy useita osatekijöitä, joita ei voida erottaa toisistaan ja joista yksikään ei ole toisiin nähden liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellisessa oikeusperustassa on poikkeuksellisesti mainittava kaikki asianmukaiset oikeusperustat.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite liittyy kehitysyhteistyön toteuttamiseen Irakissa.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 209 artikla.

4.3. Päätelmä

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 209 artikla yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

2023/0054 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksella perustetussa yhteistyöneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kehitysyhteistyötä käsittelevän alakomitean perustamista koskevan päätöksen suunniteltuun hyväksymiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 209 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni teki Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan yhteistyö- ja kumppanuussopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, neuvoston päätöksellä 2018/1107[1], ja se tuli voimaan 1 päivänä elokuuta 2018.

(2) Sopimuksen 111 artiklan 1 kohdalla perustetaan yhteistyöneuvosto valvomaan sopimuksen täytäntöönpanoa. Sopimuksen 112 artiklan 2 kohdan mukaan yhteistyöneuvosto voi päättää perustaa erikoistuneita alakomiteoita tai muita elimiä, jotka voivat avustaa sitä sen tehtävien hoidossa. Yhteistyöneuvosto määrittelee tällaisten komiteoiden tai muiden elinten kokoonpanon, tehtävät ja työskentelytavat.

(3) Sekä unioni että Irak ovat ilmaisseet kiinnostuksensa perustaa erityinen kehitysyhteistyötä käsittelevä alakomitea helpottamaan unionin ja Irakin välisen kehitysyhteistyön kaikkia näkökohtia koskevaa vuoropuhelua ja edistämään unionin kehitysyhteistyöohjelmien tehokasta täytäntöönpanoa Irakissa.

(4) Yhteistyöneuvoston on määrä hyväksyä kolmannessa istunnossaan tai tarvittaessa työjärjestyksensä[2] liitteessä I olevan 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti sitä ennen tai sen jälkeen kirjallisella menettelyllä päätös erityisen kehitysyhteistyötä käsittelevän alakomitean perustamisesta ja sen toimeksiannon hyväksymisestä.

(5) On aiheellista vahvistaa yhteistyöneuvostossa unionin puolesta otettava kanta, koska päätös on unionia sitova,

[1] Neuvoston päätös (EU) 2018/1107, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2018, Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä (EUVL L 203, 10.8.2018, s. 1).

[2] EU–Irak-yhteistyöneuvoston päätös N:o 1/2013, annettu 8 päivänä lokakuuta 2013, oman työjärjestyksensä ja yhteistyökomitean työjärjestyksen hyväksymisestä (EUVL L 352, 24.12.2013, s. 68).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Unionin puolesta yhteistyöneuvoston kolmannessa istunnossa tai, jos se on tarkoituksenmukaista, ennen kyseistä istuntoa tai sen jälkeen tehtävällä kirjallisella menettelyllä otettava kanta perustuu tämän päätöksen liitteessä esitettyyn yhteistyöneuvoston säädösluonnokseen erityisen alakomitean perustamisesta ja sen toimeksiannon hyväksymisestä.

2. Yhteistyöneuvostossa olevat unionin edustajat voivat sopia yhteistyöneuvoston päätösluonnoksen tekstiin tehtävistä vähäisistä muutoksista ilman uutta neuvoston päätöstä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja